

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA W EDUKACJI Wczesnoszkolnej

**(EDUKACJA POLONISTYCZNA, EDUKACJA MATEMATYCZNA, EDUKACJA PRZYRODNICZA,
EDUKACJA PLASTYCZNA, EDUKACJA TECHNICZNA, EDUKACJA SPOŁECZNA, ZAJĘCIA
KOMPUTEROWE/EDUKACJA INFORMATYCZNA, WYCHOWANIE FIZYCZNE)**

W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 2 TOWARZYSTWA SZKOLNEGO IM. M. REJA W BIELSKU-BIAŁEJ

ROK SZKOLNY 2017/2018

I. W edukacji wczesnoszkolnej ocenianie wewnętrzne osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na:

1. Diagnozowaniu i obserwacji postępów.
2. Obserwacji zachowania.
3. Formułowaniu oceny opisowej z zajęć edukacyjnych.
4. Formułowaniu oceny opisowej z zachowania.

II. Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne ucznia:

A) Umiejętności, których kształtowanie odbywa się przez cały okres nauczania:

1. Wypowiadanie się (sposób wypowiedzi swobodnych i tematycznych, poziom słownictwa, poprawność językowa pod względem logicznym, spójności i gramatycznym).
2. Czytanie:
 - poziom techniczny (sposób czytania: głoskowanie, sylabizowanie, wyrazami, zdaniami: jakość czytania: poprawność, płynność, wyrazistość)
 - czytanie ze zrozumieniem (poziom rozumienia tekstu).
3. Pisanie:
 - poziom graficzny (kształt i wielkość liter, prawidłowość łączenia, estetyka pracy)
 - pisanie samodzielnych prac (zdania, opis, opowiadanie, dialog, itp.)
 - pisanie z pamięci i ze słuchu (znajomość zasad ortograficznych i gramatycznych)
4. Technika rachunkowa (zakres liczbowy, sposób obliczania: na konkretach, w pamięci, poprawność, tempo).
5. Rozwiązywanie, układanie i przekształcanie zadań tekstowych (rodzaj rozwiązywanych zadań: proste, złożone, sposób rozwiązywania: w postaci jednego działania, kilku działań, kilku działań w jednym zapisie).
6. Sprawdziany i kartkówki (częściowe podsumowanie stopnia opanowania wiedzy i umiejętności).
7. Wiedza o otaczającym świecie (umiejętność dokonywania obserwacji i wyciągania z niej wniosków, znajomość treści społecznych, przyrodniczych, komunikacyjnych).
8. Aktywność artystyczno-techniczna (znajomość melodii i tekstu piosenki, znajomość wartości rytmicznych, podejście twórcze i właściwa kompozycja prac plastyczno-technicznych, estetyka pracy)

i różnorodność stosowanych technik).

9. Aktywność fizyczno- ruchowa (poziom sprawności ruchowej, współdziałanie w grach i zabawach zespołowych, dyscyplina podczas zajęć, przygotowanie do zajęć, zaangażowanie).

10. Prace domowe (sumienność, systematyczność i staranność wykonywania prac)

B) poziom rozwoju społeczno - emocjonalnego wyrażonego w aspektach oceny zachowania: kultura osobista, obowiązkowość, dokładność, relacje z rówieśnikami, zaangażowanie, wkład pracy, inicjatywa, słuchanie, wypełnianie poleceń.

III. Osiągnięcia ucznia nauczyciel odnotowuje: w zeszytach i kartach pracy, w dzienniku lekcyjnym, na arkuszu ewaluacji lub obserwacji ucznia, w arkuszach ocen, na świadectwie szkolnym.

Na początku każdego roku szkolnego, na zebraniach rodzice (opiekunowie prawni) informowani są o zasadach oceniania z poszczególnych zajęć edukacyjnych oraz o sposobie oceniania zachowania. Uzyskują także informacje poprzez :

- kontakt bezpośredni – zebrania,
- kontakt indywidualny – konsultacje z wychowawcą i nauczycielami uczącymi,
- kontakt pośredni - rodzice mogą komunikować się z wychowawcą poprzez kontakt telefoniczny lub mailowy.

W przypadku utrudnionych kontaktów z rodzicami ważne informacje zostaną przekazane pocztą.

IV. Wyróżnia się ocenianie:

1. bieżące,
2. śródroczne,
3. roczne.

V. Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia. Dostosowuje wymagania edukacyjne w stosunku do uczniów, u których stwierdzono trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania.

VI. Ocenianie ucznia

1. Bieżące osiągnięcia ucznia w nauce ocenia się: w formie ustnej, w formie pisemnej, za pomocą ocen wyrażonych w skali:

- Celujący- 6
- Bardzo dobry- 5
- Dobry- 4
- Dostateczny- 3
- Dopuszczający- 2
- Niedostateczny- 1

Ocenę 6 otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności wykraczające poza program nauczania
- w sposób twórczy wykonuje zadania
- jest dociekliwy i konsekwentnie dąży do rozwiązania problemu
- samodzielnie formułuje problemy i podejmuje działania
- wykazuje szczególne zainteresowanie treścią zajęć
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i międzyszkolnych
- nie popełnia błędów

- jego wypowiedzi ustne i pisemne są dojrzałe językowo i stylistycznie, świadczą o dogłębnym zrozumieniu tematu

Ocenę 5 otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania
- wykazuje się znajomością i rozumieniem wprowadzanych pojęć
- pracuje samodzielnie i starannie
- jasno i logicznie rozumie
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania różnych problemów
- sporadycznie popełnia błędy
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są poprawne językowo i stylistycznie, wyczerpują temat, zawierają bogate słownictwo

Ocenę 4 otrzymuje uczeń, który:

- opanował większość wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania
- wykazuje się częściową znajomością i rozumieniem wprowadzanych pojęć
- logicznie rozumie, ale nie zawsze wybiera prosty sposób rozwiązania
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania
- potrafi zastosować zdobytą wiedzę i umiejętności do rozwiązywania zadań praktycznych
- czasem popełnia błędy

jego wypowiedzi ustne i pisemne są poprawne językowo i stylistycznie

Ocenę 3 otrzymuje uczeń, który:

- częściowo opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania
- zna i rozumie podstawowe pojęcia
- samodzielnie rozwiązuje niektóre typowe zadania
- zadania wykonuje nie zawsze starannie, często z pomocą nauczyciela,
- popełnia błędy
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są na ogół poprawne językowo i stylistycznie, ale posługuje się ubogim słownictwem

Ocenę 2 otrzymuje uczeń, który:

- opanował jedynie w niewielkim zakresie podstawowe wiadomości i umiejętności określone programem nauczania
- zna niektóre podstawowe pojęcia
- większość zadań rozwiązuje z pomocą nauczyciela
- samodzielnie wykonuje jedynie proste zadania w typowych sytuacjach
- jego czas pracy jest nadmiernie wydłużony, a zadania są wykonane niestarannie
- bardzo często popełnia błędy
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są mało poprawne językowo i stylistycznie

Ocenę 1 otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania.

Dopuszcza się stosowanie znaków plus (+) i minus(-) w ocenie bieżącej, częściowej.

Przy ocenianiu bieżącym stosuje się także:

- krótkie wyrażenia zapisywane w zeszytach i na kartach pracy, np.: Brawo, Wspaniale, Dobrze;
- umowne symbole graficzne np.: Uśmiech, Słoneczko, Chmurka (ich stosowanie pełni rolę wartościowania pracy ucznia).

2. Zachowanie ucznia ocenia się:

w formie ustnej,

w formie pisemnej ,

za pomocą ocen wyrażonych w przyjętej skali:

- Wzorowe
- Bardzo dobre
- Dobre
- Poprawne
- Nieodpowiednie
- Naganne

Ocena zachowania uwzględnia w szczególności:

- wywiązywanie się z obowiązków ucznia,
- postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej,
- dbałość o honor i tradycje szkoły,
- dbałość o piękno mowy ojczystej,
- dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób,
- godne, kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią,
- okazywanie szacunku innym osobom.

Ocena zachowania jest tylko opinią o zachowaniu ucznia i nie ma żadnego wpływu na jego oceny z poszczególnych edukacji, a oceny z poszczególnych przedmiotów nie mają wpływu na ocenę zachowania. Ocena zachowania nie ma wpływu na promocję do klasy wyższej.

Ocenę wzorową – otrzymuje uczeń, który:

- wzorowo wykonuje obowiązki szkolne wynikające ze Statutu Szkoły,
- wykazuje się własną inicjatywą i działaniem,
- aktywnie uczestniczy w życiu klasy, szkoły i środowiska,
- reprezentuje godnie szkołę w konkursach przedmiotowych, zawodach sportowych lub na terenie szkoły w sposób bardzo wyraźny widoczne SA wyniki jego pracy,
- w wyniku intensywnej pracy osiąga wyniki w nauce powyżej swoich możliwości,
- dba o honor i tradycje szkoły, godnie i z szacunkiem zachowuje się podczas uroczystości szkolnych,
- bardzo sumiennie stosuje się do poleceń nauczycieli i innych pracowników szkoły,
- prezentuje wysoki poziom kultury osobistej w szkole i poza nią,
- dostrzega potrzebę udzielania innym pomocy, organizuje ją i jej udziela,
- swoim zachowaniem w stosunku do nauczycieli i kolegów daje wzór do naśladowania,
- dba o bezpieczeństwo i zdrowie swoje i innych,
- dba o piękno mowy ojczystej.

Ocenę bardzo dobrą – otrzymuje uczeń, który:

- pilnie i systematycznie wykonuje swoje obowiązki szkolne wynikające ze Statutu Szkoły,
- aktywnie uczestniczy w życiu klasy i szkoły,
- szanuje tradycje szkoły i chętnie uczestniczy w uroczystościach szkolnych,
- bez zastrzeżeń wywiązuje się z powierzonych funkcji i zadań,
- zachowuje się w sposób kulturalny wobec nauczycieli, pracowników szkoły, osób dorosłych, rówieśników, kolegów,
- chętnie służy pomocą innym,
- dba o mienie szkolne, reaguje na przejawy jego niszczenia,
- nie stwarza zagrożeń bezpieczeństwa, szanuje zdrowie swoje i innych,

- dba o piękno mowy ojczystej.

Ocenę dobrą – otrzymuje uczeń, który:

- stara się dobrze wykonywać swoje obowiązki,
- pracuje na rzecz klasy,
- przestrzega form grzecznościowych, dba o kulturę słowa,
- nie odmawia pomocy innym,
- wykazuje właściwe, bezpieczne zachowania na lekcjach, podczas przerw, zajęć świetlicowych oraz poza terenem szkoły,
- nie ma uwag negatywnych dotyczących rażących zachowań ucznia,
- nie dopuszcza się godzin nieusprawiedliwionych i nieuzasadnionych spóźnień.

Ocenę poprawną – otrzymuje uczeń, który:

- nie zawsze wykonuje swoje obowiązki, nie wykazuje większej aktywności,
- zdarzają mu się niewłaściwe, pojedyncze zachowania, ale poprawia je,
- stara się przestrzegać ogólnie przyjętych form grzecznościowych,
- poprawnie zachowuje się wobec nauczycieli, pracowników szkoły, kolegów,
- unika sytuacji konfliktowych i właściwie na nie reaguje,
- opuścił zajęcia lekcyjne bez usprawiedliwienia, a podjęte środki zaradcze przyniosły pozytywny skutek.

Ocenę nieodpowiednią – otrzymuje uczeń, który:

- zaniedbuje swoje obowiązki szkolne,
- wywołuje w klasie i wśród kolegów sytuacje konfliktowe,
- nie przestrzega ogólnie przyjętych form grzecznościowych,
- w sposób niekulturalny, a czasem agresywny zachowuje się w stosunku do nauczycieli, pracowników szkoły, kolegów,
- używa wulgarnego słownictwa,
- ulega nałogom (palenie papierosów, picie alkoholu, narkotyki),
- opuszcza zajęcia szkolne bez usprawiedliwienia, (częste spóźnienia, pojedyncze godziny nieusprawiedliwione, całodniowe wagary) a podjęte środki zaradcze nie przynoszą zamierzonego skutku.

Ocenę naganną – otrzymuje uczeń, który:

- rażąco zaniedbuje obowiązki szkolne,
- niszczy mienie szkolne,
- w szczególnie agresywny sposób zachowuje się w stosunku do nauczycieli, pracowników szkoły i kolegów,
- wyłudza pieniądze,
- zastrasza innych,
- przywłaszcza sobie cudzą własność,
- demoralizuje innych uczniów,
- zmusza ich by wykonywali za niego pracę,
- kradnie,
- ulega nałogom,
- nagminnie wagaruje, nie realizuje obowiązku szkolnego, a podjęte środki zaradcze nie przynoszą

zamierzonego efektu.

3. Do oceniania bieżącego służą:

- ważniejsze samodzielne prace pisemne uczniów,
- sprawdziany, testy - przechowywane przez nauczyciela,
- kartkówki,
- wypowiedzi ustne,
- recytacja,
- czytanie,
- znajomość lektur,
- aktywność na lekcjach,
- zeszyty przedmiotowe, ćwiczenia, karty pracy,
- prace plastyczne i techniczne – stosowanie różnych technik, estetyka, dokładność,
- wykonywanie ćwiczeń gimnastycznych, gry zespołowe, zaangażowanie,
- śpiewanie piosenek, improwizacja ruchowa,
- zaangażowanie na zajęciach komputerowych, wykonywanie zadań praktycznych i ćwiczeń,
- prace domowe,
- obserwacje przyrodnicze,
- obserwacja ucznia.

4. Bieżąca ocena opisowa może być wyrażona w formie słownej i pisemnej:

Podczas zajęć uczeń otrzymuje potwierdzenie tego, co poprawnie wykonał, co osiągnął, w czym jest dobry, oraz co poprawić, co udoskonalic, nad czym popracować. Potwierdzenie to otrzymuje w formie ustnej: w trakcie wykonywania zadania, bądź tuż po jego wykonaniu lub w formie pisemnej notatki wpisanej do zeszytu lub przyjętej skali oceniania.

5. O bieżących postępach ucznia w zdobywaniu wiedzy i umiejętności oraz rozwoju społeczno-emocjonalnym rodzice (prawni opiekunowie) informowani są za pomocą:

- dziennika elektronicznego,
- bieżących wpisów do zeszytów i kart pracy,
- indywidualnych rozmów z rodzicami/ opiekunami.

6. Ocenę są jawne dla ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych). Na wniosek ucznia, rodziców (opiekunów prawnych) nauczyciel ma obowiązek uzasadnić wystawioną przez siebie ocenę.

7. Sprawdziany i testy przechowywane są do końca roku szkolnego (31 sierpnia).

8. Kontrola powinna być prowadzona systematycznie, równomiernie rozłożona na cały okres nauki.

9. Praca kontrolna – to sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia po zakończonym dziale programowym lub na koniec każdego semestru, z zakresu całości przerobionego materiału. Czas pracy nie może przekraczać 60 minut. Praca kontrolna/sprawdzian powinna być poprzedzona powtórzeniem, zapowiedziana na tydzień przed ustalonym terminem i zapisana w dzienniku. Obowiązkiem ucznia jest przystąpienie do pracy kontrolnej. Uczeń, który z przyczyn przez niego niezależnych nie może przystąpić do pracy kontrolnej, zobowiązany jest do napisania

jej w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie.

W szczególnych przypadkach decyzją nauczyciela zastrzega się możliwość przedłużania terminu.

Każda praca kontrolna powinna zawierać zadanie (polecenie) dodatkowe oceniane na „6”, pod warunkiem uzyskania przez ucznia oceny „5” przewidzianej w pracy kontrolnej .

10. Kartkówka jest rodzajem pracy pisemnej sprawdzającej stopień przyswojenia materiału z ostatniego omawianego zagadnienia programowego. Stosuje się w zależności od potrzeb, bez konieczności wcześniejszej powtórki i zapowiedzi.

11. Nauczyciel jest zobowiązany przedstawić sprawdzone i ocenione prace kontrolne/sprawdziany najpóźniej dwa tygodnie po ich przeprowadzeniu.

12. Uczeń ma prawo do poprawy oceny ze sprawdzianu. Ocenę można poprawiać tylko jednorazowo i w terminie 2 tygodni od jej uzyskania. Nauczyciel może wyrazić zgodę na wydłużenie terminu poprawienia oceny w przypadku choroby ucznia lub usprawiedliwionej nieobecności w szkole nie związanej z chorobą.

13. W ciągu semestru uczeń powinien uzyskać minimalną ilość ocen bieżących:

- z edukacji polonistycznej - 8
- z edukacji matematycznej – 6
- z edukacji przyrodniczej – 3
- z edukacji plastycznej – 3
- z edukacji technicznej – 3
- z edukacji muzycznej – 3
- z edukacji społecznej – 3
- z wychowania fizycznego 3
- z zajęć komputerowych 3.

14. Zeszyty oceniane są według następujących kryteriów:

- staranność,
- systematyczność i staranność wykonywania zadań domowych,
- estetyka zeszytu.

15. Na podstawie bieżącej obserwacji uczeń otrzymuje ocenę opisową:

- a) śródroczną,
- b) roczną.

16. W ocenianiu śródrocznym stosuje się ocenę opisową ucznia. Zawiera ona informacje dotyczące postępów w edukacji (poziom opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności z zakresu wymagań określanych w podstawie programowej) i rozwoju społeczno- emocjonalnym, zalecenia i wskazówki do dalszej pracy.

Informacje te są elementem pomocnym w redagowaniu oceny rocznej.

Ocenę śródroczną otrzymują rodzice na wywiadówkach.

17. W ocenianiu rocznym, na etapie promowania ocena zawiera wartość informacyjną. Jest to podsumowanie rzeczywistych osiągnięć edukacyjnych ucznia w danym roku szkolnym i ustalenie jednej oceny klasyfikacyjnej oraz oceny zachowania, przy czym obie są ocenami opisowymi.

Ocena roczna wyrażona jest pisemnie na świadectwie szkolnym na koniec każdego roku

szkolnego i wpisana do arkusza ocen.

18. Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z zajęć wychowania fizycznego, zajęć komputerowych na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia ucznia w zajęciach, wydanej przez lekarza oraz na czas określony w tej opinii oraz po złożeniu wniosku (podania) przez rodziców (prawnych opiekunów).

Opracował zespół edukacji wczesnoszkolnej

Wymagania edukacyjne- edukacja wczesnoszkolna

ROK SZKOLNY 2016/2017

Edukacja polonistyczna

Klasa I

- sprawnie wypowiada myśli w formie kilkuzdaniowej wypowiedzi;
- posiada duży zasób słów i wiadomości;
- stosuje w mowie elementy języka mówionego: pauzy, tempo, intonacja itp.;
- samorzutnie i swobodnie wypowiada się na tematy bliskie dziecku oraz o tym, co go otacza;
- redaguje wypowiedź w formie opowiadania na podstawie historyjki obrazkowej lub jednego obrazka;
- uważnie i w skupieniu słucha czytanego tekstu, audycji telewizyjnej, nagrania na CD;
- słucha i wykonuje proste polecenia;
- opracowany tekst czyta wyraźnie;
- odczytuje i rozumie sens uproszczonych rysunków, piktogramów, znaków informacyjnych i napisów;
- rozumie tekst po jednorazowym górnym odczytaniu;
- posługuje się ze zrozumieniem określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie;
- zna wszystkie litery alfabetu;
- pisze zachowując właściwy kształt, proporcję, łączenia i pochyłość (dba o estetykę pisma – przestrzega zasad kaligrafii);
- przepisuje wyrazy i krótkie zdania z tablicy i z książki;
- podpisuje ilustracje;
- indywidualnie układa i pisze krótkie zdania powiązane w logiczną całość;
- pisze z pamięci poznane i omówione wcześniej wyrazy z trudnościami ortograficznymi;
- stosuje wielką literę na początku zdania, w nazwach państw, miast, rzek, w imionach i nazwiskach;
- wyodrębnia w utworze literackim postacie, wskazuje głównego bohatera;
- określa nastrój utworu, wyszukuje fragmenty na podany temat;
- odgrywa scenki dramatowe i teatralne;
- rozumie znaczenie rekwizytu;
- rozumie i stosuje wyrazy i zwroty oznaczające stosunki przestrzenne i czasowe oraz łatwe wyrazy pochodne, np. mama – mamusia;
- odtwarza z pamięci wiersze, piosenki.

Klasa II

- wypowiada się pięknie i barwnie całymi zdaniami na temat wydarzeń z życia, przeczytanych utworów, audycji itp.;
- mowa jest komunikatywna z elementami języka mówionego;
- w trakcie rozmowy z nauczycielem stawia pytania, wnioskuje;
- układa opowiadania twórcze np. inne zakończenie utworu, dalsze losy bohaterów;

- opisuje przedmioty z otoczenia lub przedstawione na obrazku;
- wygłasza z pamięci wiersze i krótkie fragmenty prozy;
- kulturalnie i cierpliwie słucha wypowiedzi nauczyciela, innych uczniów, nagrań audycji, aktorów, czytanych tekstów, poleceń;
- czyta i rozumie sens uproszczonych rysunków, piktogramów, znaków informacyjnych i napisów;
- czyta poprawnie, płynnie teksty z uwzględnieniem znaków przestankowych (kropki, przecinka, pytajnika, wykrzyknika);
- rozumie nowy tekst po jednorazowym przeczytaniu cichym i głośnym;
- umiejętnie odczytuje dialogi;
- czyta z podziałem na role;
- wyszukuje w tekście podane wyrazy, zwroty, fragmenty;
- czyta dziecięce książki i czasopisma;
- zachowuje kształt i czytelność pisma (poprawne łączenie liter w wyrazach, zachowanie proporcji liter wielkich i małych, rozmieszczenie liter i wyrazów w liniaturze, odstępy między wyrazami w zdaniu);
- przepisuje uzupełniając tekst z lukami;
- indywidualnie zapisuje kilkuzdaniowe opowiadanie po uprzedniej pracy zbiorowej;
- redaguje i pisze życzenia, listy, zaproszenia;
- tworzy i pisze swobodne teksty;
- samodzielnie redaguje i zapisuje zdania opisujące przedmiot na podstawie bezpośredniej obserwacji i po uprzednim omówieniu;
- pisze z pamięci i ze słuchu wyrazy z trudnościami ortograficznymi oraz krótkie teksty wcześniej omówione na zajęciach;
- rozpoznaje litery, głoski, sylaby w wyrazach, wyrazy w zdaniu, samogłoski, spółgłoski, rodzaje zdań (oznajmujące, pytające, rozkazujące);
- rzeczowniki jako wyrazy oznaczające nazwy osób, zwierząt, roślin i rzeczy, rodzaje rzeczownika (męski, żeński, nijaki);
- czasowniki jako wyrazy oznaczające nazwy czynności, liczby czasownika (pojedyncza i mnoga);
- zgodność form rzeczownika i czasownika w liczbie;
- wyodrębnia w utworze literackim postacie, zdarzenia, miejsce i czas akcji;
- ustala kolejność zdarzeń;
- określa nastrój utworu;
- rozpoznaje zwrotki i rymy w wierszu;
- rozumie i stosuje poznane przysłowia;
- dobiera wyrazy o podobnym lub przeciwnym znaczeniu.

Klasa III

- samorzutnie i swobodnie wypowiada się na tematy bieżących wydarzeń, czytanych tekstów i oglądanych ilustracji, filmów;
- posiada duży zasób słów;
- stosuje w mowie elementy języka mówionego (pauzy, tempo, intonacja);
- redaguje wypowiedź w formie opowiadania na podstawie historyjki obrazkowej lub jednego obrazka;
- układa twórcze opowiadania;
- opisuje przedmioty i osoby z otoczenia bądź na podstawie obrazka lub dzieła plastycznego;
- relacjonuje wydarzenia bieżącego życia w formie sprawozdania;
- odgrywa scenki rodzajowe, rozmowy telefoniczne, jako ćwiczenia w mowie dialogowej;
- uczestniczy w rozmowach – zadaje pytania, udziela odpowiedzi, prezentuje własne zdanie;

- czyta nowe i opracowane teksty wyrażając z zastosowaniem akcentów gramatycznych, logicznych, psychologicznych, odzwierciedlając głosem i jego barwą uczucia i nastroje;
- sprawnie czyta cicho i rozumie czytany tekst;
- wydobywa istotne treści oraz informacje szczegółowe;
- uważnie słucha dłuższych wypowiedzi nauczyciela, uczniów, nagrań aktorów i poleceń;
- pisze szybko, płynnie, czytelnie i estetycznie;
- przepisuje zdania i krótkie teksty;
- podpisuje zdaniami obrazki;
- pisze z pamięci i ze słuchu wyrazy i zdania z trudnościami ortograficznymi;
- układa i zapisuje opowiadania z zachowaniem takich cech jak: dynamika, barwność, tempo (po uprzednim przygotowaniu);
- redaguje opisy przedmiotów oraz osób;
- redaguje notatkę do kroniki klasowej;
- pisze życzenia, listy, zaproszenia;
- tworzy swobodne teksty;
- rozpoznaje i układa zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące;
- rozwija zdanie pojedyncze;
- określa liczbę rzeczownika, czasu czasownika;
- rozpoznaje przymiotniki jako wyrazy oznaczające cechy osób, zwierząt, roślin i rzeczy;
- liczebnik na oznaczenie liczby i kolejności przedmiotów;
- zachowuje zgodność form rzeczownika i czasownika oraz rzeczownika i przymiotnika w zdaniu;
- odróżnia prozę od wiersza;
- wyodrębnia zdarzenia istotne, ustala ich kolejność, wskazuje zdarzenia mające wpływ na postępowanie bohatera i zmianę tego postępowania, postacie realistyczne i fantastyczne, pierwszo- i drugoplanowe, wyszukuje opisy, cechy bohaterów, ocenia ich postępowanie;
- określa nastrój utworów oraz to jakie środki poetyckie i językowe wyrażają ten nastrój;
- wyszukuje słowa o znaczeniu podobnym (synonimy), przeciwnym (antonimy);
- tworzy wyrazy pokrewne;
- praktycznie stosuje poznane przysłowia i porównania.

Edukacja matematyczna

Klasa I

Orientacja w przestrzeni

- określa położenie przedmiotów względem obserwatora;
- wyznacza kierunki w przestrzeni: na lewo, na prawo, do przodu, do tyłu, w górę i w dół;
- ocenia odległości między obiektami: daleko – blisko, bliżej – dalej, blisko – bliżej – najbliżej;
- używa zwrotów: za, przed, nad, pod, do, z, w, na zewnątrz, wewnątrz;
- określa następne i poprzednie obiekty;

Zbiory

- klasyfikuje przedmioty według wyróżnionej cechy;
- tworzy zbiór zgodnie z podanym warunkiem;
- ustala warunek, który spełniają elementy zbioru;
- przelicza elementy zbioru;
- porównuje liczebność dwóch zbiorów;
- rozumie pojęcia: mniej – więcej – tyle samo i zapisuje te relacje za pomocą znaków: <, >, = ;

Cechy wielkościowe

- przypisuje przedmiotom cechy typu: krótki, szeroki, wysoki, długi, gruby np.;
- porównuje przedmioty pod względem wybranej cechy: np., długi – krótki, długi – dłuższy –

najdłuższy;

- porządkuje przedmioty wg wielkości np., układa patyczki od najmniejszego do największego i odwrotnie (tworzenie ciągów rosnących bądź malejących);

Liczenie

- przelicza obiekty; używa liczb w aspektach: kardynalnym, porządkowym i miarowym;

- wymienia liczebniki od wybranej liczby, także wspak (w zakresie 20);

- zapisuje liczby za pomocą cyfr;

- rozkłada liczby pierwszej dziesiątki na składniki;

- porównuje liczby w zakresie 10;

- zapisuje działania za pomocą znaków matematycznych;

- wykonuje obliczenia pieniężne w zakresie 10; zna monety: 1zł, 2zł, 5zł i banknot 10zł;

- zna pojęcie długu i rozumie konieczność płacenia go;

- rozwiązuje proste zadania tekstowe i zapisuje jego rozwiązanie;

- radzi sobie w sytuacjach życiowych, których pomyślne zakończenie wymaga dodawania lub odejmowania;

Pomiar

czasu kalendarzowego:

- nazywa dni tygodnia i miesiące w roku, wymienia je we właściwej kolejności;

- zna i nazywa pory roku;

- orientuje się, do czego służy kalendarz i potrafi z niego korzystać np., wyszukuje ważne dla dziecka daty (urodziny, imieniny, święta);

czasu zegarowego:

- zna tarczę zegara i rozumie rolę poszczególnych wskazówek;

- odczytuje pełne godziny na zegarze;

- mierzy upływ czasu na pełnych godzinach;

- rozpoznaje czas na zegarze w takim zakresie, który pozwala mu się orientować w ramach czasowych zajęć szkolnych i domowych obowiązków;

długości:

- mierzy długość różnych przedmiotów różnymi miarkami;

- wskazuje przydatność niektórych części ciała do wykonywania pomiaru: stopa, dłoń, palec, przedramię;

- zna linijkę i jednostkę długości: centymetr;

- mierzy długość linijką w zakresie 10 cm;

- porównuje długości obiektów;

ciężaru:

- ważenie przedmiotów na wadze szalkowej bez użycia odważników;

- stosuje określenia: cięższy – lżejszy – tak samo ciężki; tu więcej – tu mniej – a tu tyle samo;

- wie, że towar w sklepie pakowany jest według wagi;

pojemności:

- odmierza płyny kubkiem (szklanką) i litrowym naczyniem;

- wie, że cztery kubki to jeden litr, a 2 – 3 kubki to mniej niż jeden litr;

Figury geometryczne

- dostrzega kształty różnych figur geometrycznych w otoczeniu;

- rysuje figury za pomocą szablonów;

- obrysowuje modele figur, układanie ich z patyczków;

- tworzy kształty różnych figur poprzez rozcinanie, zginanie, układanie jednych figur z drugich;

- odróżnia i nazywa takie figury jak: koło, trójkąt, prostokąt, kwadrat;

- rysuje i mierzy odcinki (w zakresie 10 cm);

Klasa II

Orientacja w przestrzeni

- określa położenie przedmiotów względem obserwatora oraz względem innych obiektów;
- określa swoje usytuowanie w przestrzeni;
- wyznacza kierunki na kartce papieru i w przestrzeni: na lewo, na prawo, do przodu, do tyłu, w górę, w dół;
- określa kierunki pośrednie, np., w górnym prawym rogu, z lewej strony, w dolnym rogu np.;
- ocenia odległości między obiektami: mierzy linijką niewielkie odległości;
- używa ze zrozumieniem zwrotów: za, pod, nad, od, do wewnątrz, na zewnątrz, obok, w, zza;

Zbiory

- grupuje przedmioty według jednej, dwóch lub kilku cech;
- tworzy zbiór przedmiotów zgodnie z podanym warunkiem;
- ustala warunek spełniany przez dany zbiór;
- tworzy zbiory liczb, np., zbiór liczb jednocyfrowych, liczb parzystych;
- stosuje schematy Venna („pętle”) do obrazowania zadań tekstowych;

Cechy wielkościowe

- porównuje dwa lub trzy przedmioty według wybranej cechy: grubość, długość, szerokość, wysokość, ciężar, prędkość np.;
- porządkuje przedmioty od najmniejszego do największego i na odwrót;
- porównuje wielkości liczb i porządkuje je w ciągach rosnących i malejących;

Liczenie

- zna i wymienia liczby drugiej dziesiątki;
- rozumie pojęcia: liczby jednocyfrowe, liczby dwucyfrowe;
- zapisuje liczby cyframi arabskimi;
- zna strukturę liczby dwucyfrowej; wyróżnia rząd jedności i dziesiątek;
- porównuje liczby dwucyfrowe; umieszcza je na osi liczbowej;
- porządkuje liczby dwucyfrowe według wielkości – rosnąco i malejąco, zapisuje i odczytuje liczby zapisane znakami rzymskimi od I – XII;
- dodaje i odejmuje liczby wewnątrz drugiej dziesiątki, np., $10 + 2 =$, $16 + 3 =$, $19 - 6 =$, $15 - 5 =$;
- dodaje i odejmuje w zakresie 20 z przekroczeniem progu dziesiątkowego;
- zna i stosuje prawo przemienności dodawania;
- rozumie pojęcia: o 2 więcej, o 2 mniej;
- oblicza dodawanie i odejmowanie z zastosowaniem zera: $5 + 0 =$, $12 - 0 =$;
- wykonuje obliczenia pieniężne (złotówki i grosze);
- rozumie, że dodawanie i odejmowanie to działania odwrotne;
- potrafi sprawdzić poprawność odejmowania za pomocą dodawania;
- rozwiązuje łatwe równania z niewiadomą w postaci okienka;
- rozwiązuje proste zadania tekstowe na dodawanie i odejmowanie;
- rozumie mnożenie jako dodawanie jednakowych składników;
- rozumie dzielenie jako mieszczzenie i jako podział;
- mnoży i dzieli w zakresie 30;
- rozumie związek mnożenia z dzieleniem;
- rozwiązuje proste zadania tekstowe na mnożenie i dzielenie;

Pomiar

czasu kalendarzowego:

- wymienia kolejne dni tygodnia;
- rozumie, że tydzień to 7 dni: oblicza upływ tygodnia od dowolnego dnia: np., od środy do środy;
- nazywa aktualną porę roku;
- zapisuje datę dwoma sposobami: miesiąc znakiem rzymskim i cyfrą arabską;
- nazywa kolejne miesiące;

czasu zegarowego:

- odczytuje pełne godziny z tarczy zegarowej w systemie 12-godzinny; używa określeń: piąta rano, piąta po południu, jedenasta w nocy;

- rozumie pojęcie minuty; odczytuje godziny i minuty w systemie 12-godzinnym, np., piętnaście minut po godzinie szóstej, za dwadzieścia minut godzina czwarta;
- dokonuje prostych obliczeń zegarowych na pełnych godzinach;

długości:

- mierzy długości różnych przedmiotów linijką, metrem krawieckim, stolarskim;
- rysuje i mierzy długości odcinków;
- porównuje długości mierzonych odcinków;

ciężaru:

- zna i stosuje w obliczeniach jednostkę masy: kilogram;
- waży na wadze szalkowej; odważniki 1 kg, 2 kg, 5 kg;
- dokonuje proste obliczenia wagowe;

pojemności:

- odmierza płyny naczyniami i używa określeń: litr, pół litra;
- wykonuje proste obliczenia, w których występują pełne litry;

Figury geometryczne

- rozróżnia figury z grupy wielokątów: trójkąty, czworokąty, pięciokąty; bada ich cechy;
- dostrzega ich kształty w otoczeniu;
- rozumie pojęcia: trójkąt, kwadrat, prostokąt; wyróżnia charakterystyczne cechy tych figur;
- dostrzega cechy wspólne i cechy różniące;
- rysuje odcinki o podanej długości;
- mierzy długość wskazanych odcinków; porównuje długości odcinków;

Klasa III

Orientacja w przestrzeni

- określa położenie przedmiotów względem obserwatora oraz względem innych obiektów;
- określa swoje usytuowanie w przestrzeni;
- wyznacza kierunki na kartce papieru i w przestrzeni: na lewo, na prawo, do przodu, do tyłu, w górę, w dół;
- określa kierunki pośrednie, np., w górnym prawym rogu, z lewej strony, w dolnym rogu itp.;
- ocenia odległości między obiektami: mierzy linijką niewielkie odległości;
- używa ze zrozumieniem zwrotów: za, pod, nad, od, do wewnątrz, na zewnątrz, obok, w, zza itp.

Zbiory

- grupuje przedmioty według jednej, dwóch lub kilku cech;
- tworzy zbiór przedmiotów zgodnie z podanym warunkiem;
- ustala warunek spełniany przez dany zbiór;
- tworzy zbiory liczb, np., zbiór liczb jednocyfrowych, liczb parzystych (w aktualnie realizowanym zakresie liczbowym);
- stosuje schematy Venna („pętle”) do obrazowania zadań tekstowych;

Cechy wielkościowe

- porównuje dwa lub trzy przedmioty według wybranej cechy: grubość, długość, szerokość, wysokość, ciężar, prędkość itp.;
- porządkuje przedmioty od najmniejszego do największego i na odwrót;
- porównuje wielkości liczb i porządkuje je w ciągach rosnących i malejących;

Liczenie

- liczy (wprzód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000;
- zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000;
- wskazuje w liczbie trzycyfrowej cyfrę jedności, dziesiątek i setek;
- porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków $<$, $>$, $=$);
- dodaje i odejmuje liczby jednocyfrowe i dwucyfrowe w zakresie 100 (bez algorytmów działań

pisemnych);

- wykonuje cztery działania arytmetyczne na liczbach trzycyfrowych bez przekraczania progów dziesiętkowych;
- sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania; rozumie związek dodawania i odejmowania;
- podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia; sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia;
- rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę);
- rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym na porównywania różnicowe, ale bez porównywania ilorazowego);
- wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności;
- odczytuje i zapisuje liczby za pomocą znaków rzymskich od I – XII;

Pomiar

czasu kalendarzowego:

- biegle posługuje się nazwami dni tygodnia;
- nazywa kolejne miesiące; rozumie pojęcie: miesiąc, pół roku, rok, pora roku;
- potrafi zapisać datę trzema sposobami: miesiąc cyfrą arabską, znakiem rzymskim, słownie;
- porządkuje daty chronologicznie;
- wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych;

czasu zegarowego:

- odczytuje wskazania zegara w systemie 12-godzinny i 24- godzinny wyświetlającym cyfry i ze wskazówkami;
- posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta, doba;
- wykonuje obliczenia upływu czasu na pełnych godzinach i w obrębie jednej godziny.

długości:

- mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości;
- posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr;
- wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych miar bez zamiany jednostek i użycia wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych;
- używa pojęcia kilometr w sytuacjach życiowych pojawiających się w zadaniach matematycznych;

ciężaru:

- waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram;
- wykonuje łatwe obliczenia używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych);

temperatury:

- odczytuje wskazania termometru (bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera);
- porównuje temperatury powyżej zera; oblicza różnicę temperatur.

Figury geometryczne

- rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty (również nietypowe, położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie);
- buduje jedne figury z drugih;
- oblicza obwód dowolnej figury geometrycznej;
- oblicza obwód trójkąta, kwadratu i prostokąta (w centymetrach).
- rysuje drugą połowę figury symetrycznej;
- rysuje figury w pomniejszeniu i powiększeniu;
- kontynuuje regularność w prostych motywach np. szlaczki, rozety;

Zajęcia komputerowe

Klasa I

Uczeń:

- poprawnie nazywa główne elementy zestawu komputerowego;
- posługuje się komputerem w zakresie uruchamiania programu;
- korzysta z myszy i klawiatury;
- wie jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia;
- wie jaka jest poprawna pozycja ciała przy pracy z komputerem, jaka jest bezpieczna odległość oczu od monitora;
- stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera;

Klasa II

Uczeń:

- zna podstawowe elementy budowy stanowiska komputerowego;
- poprawnie nazywa główne elementy zestawu komputerowego;
- posługuje się komputerem w zakresie uruchamiania programu;
- korzysta z myszy i klawiatury;
- umie posługiwać się wybranymi programami i grami edukacyjnymi;
- wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia;
- wie, jaka jest prawidłowa pozycja ciała przy pracy z komputerem, jaka jest bezpieczna odległość oczu od monitora;
- rozumie, jakie zagrożenia wynikają z anonimowości kontaktów i podawania swojego adresu w komunikacji multimedialnej;
- stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera i multimediiów;

Klasa III

Uczeń:

- poprawnie nazywa główne elementy zestawu komputerowego;
- posługuje się komputerem w zakresie uruchamiania programu;
- potrafi posługiwać się myszą i klawiaturą;
- umie posługiwać się wybranymi programami i grami edukacyjnymi;
- wie, jak rozwijać swoje zainteresowania korzystając z opcji w programach;
- potrafi znaleźć wskazane przez nauczyciela strony internetowe;
- umie wybrać informacje ze wskazanej przez nauczyciela strony;
- umie dostrzec na stronie elementy aktywne;
- potrafi nawigować po stronach w określonym zakresie;
- umie odtwarzać animacje i prezentacje multimedialne;
- potrafi wpisywać za pomocą klawiatury litery, cyfry i inne znaki;
- umie napisać wyrazy i zdania za pomocą klawiatury i wybranych funkcji paska narzędziowego;
- potrafi wykonywać rysunki za pomocą prostego edytora grafiki np. z gotowych figur;
- wie, jak zapisać w postaci dokumentu swoje wytwory tekstowe lub graficzne;
- potrafi kopiować i wstawiać elementy grafiki w dokumenty tekstowe (np. ilustracje do wierszy i opowiadań);
- wie jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia;
- rozumie, że praca przy komputerze męczy wzrok, nadwyręża kręgosłup;
- wie, jaka jest prawidłowa pozycja ciała przy pracy z komputerem, jaka jest bezpieczna odległość oczu od monitora;
- wie, jak komputer wpływa na ograniczanie kontaktów społecznych;

- wie, jakie niebezpieczeństwa wynikają z anonimowości kontaktów;
- rozumie, jak niebezpieczne jest podawanie swojego adresu w kontaktach za pomocą multimedialnych;
- stosuje się do podanych ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimedialnych;

Edukacja przyrodnicza

Klasa I

- rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w różnorodnych środowiskach przyrodniczych /park, las, pole uprawne, sad, ogród/;
- zna sposoby przystosowania się zwierząt do poszczególnych pór roku /odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy/;
- posiada praktyczne umiejętności uprawy roślin w klasowym kąci przyrody;
- nazywa czynniki sprzyjające wzrostowi roślin;
- wie o korzyściach, jakie przynoszą zwierzęta pożyteczne /niszczenie szkodników, spulchnianie gleby, zapylanie kwiatów/;
- zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka /wypalanie łąk, pożary lasów, zanieczyszczenie wód i powietrza/;
- świadomie angażuje się w ochronę przyrody /pomoc zwierzętom, pielęgnowanie roślin, zachowanie ciszy w lesie/;
- zna zagrożenia ze strony zwierząt /chore i niebezpieczne/ i roślin /trujące /;
- wie, jakie znaczenie ma woda w przyrodzie;
- rozumie konieczność oszczędzania wody;
- rozumie konieczność segregacji śmieci i sens stosowania opakowań ekologicznych;
- obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody;
- potrafi dostosować ubiór do panujących warunków pogodowych na podstawie informacji radiowych i telewizyjnych;
- nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku;
- zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych tj. burza, huragan, powódź, pożar;
- zna sposoby zachowania się w sytuacjach zagrożenia;

Klasa II

- zna wybrane zagadnienia przyrodnicze / dzień i noc, cztery pory roku, miesiące, składniki pogody/;
- sprawuje opiekę nad klasowymi roślinami, obserwuje i określa warunki potrzebne do ich wzrostu;
- poznaje przyrządy do obserwacji pogody /termometr, barometr, ciśnieniomierz, wiatromierz/; odczytuje wskazania termometru;
- obserwuje pogodę i prowadzi kalendarz pogody;
- rozumie konieczność higienicznego i racjonalnego odżywiania się;
- poznaje zasadę obiegu wody w przyrodzie;
- odczytuje mapę fizyczną Polski /wskazuje stolicę, główne miasta i rzeki/;
- wyróżnia na mapie typowe krajobrazy: nizinny, górski, nadmorski;
- wskazuje na mapie Europy Polskę i jej sąsiadów;
- poznaje nazwy kontynentów oraz warunki życia na Antarktydzie;
- dokarmia zwierzęta zimą; zna sposoby zabezpieczania roślin przed zimą;
- umie stosować proste przyrządy do obserwacji przyrodniczych /lupa, lornetki/;
- prowadzi działania na rzecz ochrony przyrody;
- praktycznie poznaje wiadomości z zakresu: segregacja śmieci, recykling, oszczędzanie wody i elektryczności;
- nabywa umiejętności racjonalnego trybu życia;
- poznaje drogę listu od nadawcy do odbiorcy;
- rozróżnia warzywa i owoce oraz ich wartości odżywcze; zna sposoby ich przechowywania

i przetwarzania;

- poznaje prace ogrodowe i polowe oraz narzędzia i maszyny rolnicze;
- zna budowę i rolę kwiatu;
- poznaje rośliny łąkowe, ogrodowe i polne /w tym chwasty/;
- rozróżnia szkodniki roślin i zwierzęta pożyteczne;
- rozróżnia rodzaje lasów i rozpoznaje drzewa po kształcie liści i owocach;
- poznaje budowę grzyba; rozpoznaje grzyby jadalne i trujące;
- poznaje zwierzęta leśne oraz ich sposoby na przetrwanie zimy;
- obserwuje zmiany w parku w różnych porach roku;
- zna potrzeby zwierząt domowych i tryb ich życia;
- zna zwierzęta hodowlane oraz korzyści z hodowli;
- rozpoznaje i nazywa wybrane zwierzęta egzotyczne;
- właściwie zachowuje się wobec nieznanych i dzikich zwierząt;

Klasa III

- obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem;
- opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, ogrodzie, parku, na łące i w zbiornikach wodnych;
- nazywa charakterystyczne elementy typowych krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego;
- potrafi wymienić zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski;
- rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne;
- potrafi wyjaśnić zależność zjawisk przyrody od pór roku;
- zna wybrane zagadnienia przyrodnicze / dzień i noc, cztery pory roku, miesiące, składniki pogody/;
- sprawuje opiekę nad klasowymi roślinami, obserwuje i określa warunki potrzebne do ich wzrostu;
- podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku;
- praktycznie poznaje wiadomości z zakresu: segregacja śmieci, recykling, oszczędzanie wody i elektryczności;
- wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek /wypalanie łąk, zaśmiecanie lasów, nadmierny hałas, kłusownictwo/;
- zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin:
- wpływ światła słonecznego na cykliczność życia na Ziemi;
- znaczenie powietrza i wody dla życia;
- znaczenie wybranych skał i minerałów dla człowieka /np. węgla, gliny/;
- nazywa części ciała i organy wewnętrzne zwierząt i ludzi /np. serce, płuca, żołądek/;
- zna podstawowe zasady higienicznego i racjonalnego odżywiania się;
- nabywa umiejętności racjonalnego trybu życia;
- rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia i stosuje się do zaleceń stomatologa i lekarza;
- orientuje się w zagrożeniach ze strony roślin i zwierząt / trujące części roślin, wścieklizna u zwierząt/;
- orientuje się w zagrożeniach typu burza, huragan, śnieżycy, lawina, powódź itp.; wie, jak zachować się w takich sytuacjach;
- w miarę swoich możliwości dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych;

EDUKACJA SPOŁECZNA

Klasa I

Odróżnianie dobra i zła w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi.

1. Odróżnianie dobra i zła w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi :

- potrafi odróżnić co jest dobre i wartościowe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi;
- wie, że warto być odważnym, mądrym i pomagać potrzebującym;
- wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy;
- wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich;
- zna zasady bycia dobrym kolegą.

2. Współpraca z innymi i przestrzeganie reguł:

- współpracuje z innymi w zabawie, nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych;
- przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej i w świecie dorosłych;
- grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy;
- jest uczynny i uprzejmy wobec innych (kłania się starszym);

3. Troska o własne bezpieczeństwo i ochrona innych:

- wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego;
- zna niektóre zagrożenia ze strony innych ludzi, wie do kogo i w jaki sposób należy zwrócić się o pomoc;
- niesie pomoc potrzebującym, także w sytuacjach codziennych;
- wie, że nie można dążyć do zaspokojenia własnych pragnień kosztem innych i kosztem niszczenia otoczenia.

Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny i społeczności lokalnej.

1. Uświadamianie roli rodziny w życiu jednostki:

- wie, co wynika z przynależności do swojej rodziny;
- potrafi okazywać swoim bliskim miłość i przywiązanie;
- identyfikuje się z rodziną i jej tradycjami.

2. Poznawanie relacji rodzinnych i obowiązków z nich wynikających:

- zna relacje rodzinne między najbliższymi;
- wywiązuje się z powinności wobec nich
- wie, że nie należy dążyć do zaspokajania swoich pragnień kosztem innych członków rodziny.

3. Dostosowanie oczekiwań własnych do realiów ekonomicznych rodziny:

- rozumie, że pieniądze otrzymuje się za pracę;
- wie, że ludzie żyją w różnych warunkach i dlatego nie należy chwalić się bogactwem ani dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudnych warunkach;
- pomaga innym i umie dzielić się potrzebującymi.

4. Zdobywanie wiadomości na temat swojej miejscowości i jej mieszkańców:

- potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto);
- zna pracę ludzi w swojej miejscowości (wybrane zawody);
- wie, w jaki sposób i do kogo może zwrócić się o pomoc.

Wychowanie patriotyczne w poczuciu przynależności do kraju i Europy (Unii Europejskiej).

1. Kształtowanie tożsamości narodowej;

- wie , jakiej jest narodowości i że mieszka w Polsce;
- zna symbole narodowe (flaga, godło, hymn);
- wymienia niektóre zwyczaje i obrzędy, typowe dla polskiej tradycji i kultury;

2. Wychowanie w poczuciu przynależności do społeczności iiii kultury europejskiej:

- wie, że Polska znajduje się w Europie;
- rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej.

3. Wyrabianie postaw tolerancji dla innych kultur i narodów:

- wie, że są różnice między ludźmi różnych narodów i kultur;
- szanuje prawo innych do własnej odrębności i tradycji.

Odróżnianie dobra i zła w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi.

1. Odróżnianie dobra od zła w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi:

- odróżnia dobro od zła, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym;
- wie, że warto być odważnym, mądrym i pomagać potrzebującym;
- wie, że nie należy krzywdzić słabszych;
- wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy;
- zna zasady bycia dobrym kolegą i respektuje je;
- zdaje sobie sprawę z tego, jak ważna jest prawdomówność, stara się przeciwdziałać kłamstwu i obmowie;
- potrafi dostrzegać kiedy postaci z legend, baśni, opowiadań nie przestrzegają reguł prawdomówności, uczciwości, koleżeńskości i in.;
- wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich.

2. Współpraca z innymi i przestrzeganie reguł:

- współpracuje z innymi w zabawie, nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych;
- przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej i w świecie dorosłych;
- grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy;
- jest uczynny i uprzejmy wobec innych;
- uczestniczy w szkolnych wydarzeniach w miarę swych możliwości.

3. Troska o w własne bezpieczeństwo i ochrona innych:

- wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego;
- zna niektóre zagrożenia ze strony innych ludzi, wie do kogo i w jaki sposób należy zwrócić się o pomoc;
- zna numery telefonów pogotowia, policji, straży pożarnej i numer alarmowy 112;
- niesie pomoc potrzebującym, także w sytuacjach codziennych;
- wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych i kosztem niszczenia otoczenia;
- stara się chronić przyrodę i szanować ją.

Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny i społeczności lokalnej.

1. Uświadamianie roli rodziny w życiu jednostki:

- wie, co wynika z przynależności do swojej rodziny;
- wie, jakie relacje są między najbliższymi;
- potrafi okazywać swoim bliskim miłość i przywiązanie;
- identyfikuje się z rodziną i jej tradycjami.

2. Poznawanie relacji rodzinnych i obowiązków z nich wynikających:

- podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie wywiązuje się z nich;
- wie, że nie należy dążyć do zaspokajania swoich pragnień kosztem innych członków rodziny;
- wie, jaki zawód wykonują jego rodzice i inni członkowie najbliższej rodziny.

3. Dostosowanie oczekiwań własnych do realiów ekonomicznych rodziny:

- rozumie, że pieniądze otrzymuje się za pracę;
- rozumie, co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny,
- potrafi dostosować własne oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny'
- wie, że ludzie żyją w różnych warunkach dlatego nie należy chwalić się bogactwem ani dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach,
- pomaga innym i umie dzielić się z potrzebującymi.

4. Zdobywanie wiadomości na temat swojej miejscowości i jej mieszkańców:

- potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto);
- zna pracę ludzi w swojej miejscowości (wybrane zawody);
- zna najbliższą okolicę, ważniejsze obiekty, tradycje;
- wie, do kogo i w jaki sposób może zwrócić się o pomoc;
- rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania.

Wychowanie patriotyczne w poczuciu przynależności do kraju i Europy (Unii Europejskiej)

1. Kształtowanie tożsamości narodowej:

- wie, że jest Polakiem i że mieszka w Polsce;
- zna symbole narodowe (flaga, godło hymn);
- zna niektóre, ważne dla Polski wydarzenia historyczne;
- wymienia niektóre zwyczaje i obrzędy, typowe dla polskiej tradycji i kultury.

2. Wychowanie w poczuciu przynależności do społeczności i kultury europejskiej:

- wie, że Polska znajduje się w Europie;
- rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej;
- zna nazwy krajów sąsiadujących z Polską i potrafi określić ich położenie w stosunku do swojego kraju.

Klasa III

Odróżnianie dobra i zła.

1. Odróżnianie dobra i zła w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami:

- odróżnia dobro od zła, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym;
- nie krzywdzi słabszych, pomaga potrzebującym;
- wie, jak ważna jest odwaga przeciwstawiania się kłamstwu i obmowie, potrafi z tej perspektywy oceniać bohaterów baśni, opowiadań, legend i komiksów;
- zna zasady bycia dobrym kolegą i je respektuje;
- wie, że nie wolno zabierać cudzej własności i stara się tego przestrzegać;
- dostrzega, kiedy postaci z baśni, opowiadań, legend i komiksów nie przestrzegają reguły „nie kradnij”;
- pomięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich;
- wie, że wyrządzone szkody należy naprawiać;
- wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych (zwroty grzecznościowe)
- starannie dobiera przyjaciół i pielęgnuje przyjaźnie w miarę swoich możliwości.

2. Współpraca z innymi i przestrzeganie reguł;

- współpracuje z innymi w zabawie, nauce szkolnej i sytuacjach życiowych;
- przestrzega reguł obowiązujących w społeczności szkolnej;
- zna prawa ucznia i jego obowiązki;
- uczestniczy w szkolnych wydarzeniach;
- rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z rówieśnikami dorosłymi (np. sąsiadami w miejscu zamieszkania);
- zastanawia się nad tym, co ma wpływ, na czym mu zależy, do czego może dążyć, nie krzywdząc innych;
- respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku.

3. Troska o własne bezpieczeństwo i ochrona innych:

- wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego;
- zna niektóre zagrożenia ze strony innych ludzi;
- potrafi powiadomić dorosłych o wypadku, zagrożeniu, niebezpieczeństwie;
- zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, straży pożarnej, policji oraz ogólnopolski numer alarmowy 112;
- jest chętny do pomocy, stara się nieść ją potrzebującym, także w sytuacjach codziennych;
- wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych;
- wie, że jest częścią przyrody, chroni ją i szanuje ;
- nie niszczy swojego otoczenia.

Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny i społeczności lokalnej.

1. Uświadamianie roli rodziny w życiu jednostki:

- wie, co wynika przynależności do swojej rodziny;
- wie, jakie są relacje między najbliższymi;
- identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami.

2. Poznanie relacji rodzinnych i wynikających z nich obowiązków:

- podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia;
- potrafi okazywać swoim bliskim miłość i przywiązanie;
- wie, że nie należy dążyć do zaspokajania swoich pragnień kosztem innych członków rodziny;
- wie, jaki zawód wykonują jego najbliżsi i znajomi.

3. Dostosowanie własnych oczekiwań do realiów ekonomicznych rodziny:

- rozumie, co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny;
- wie, że swoje oczekiwania trzeba dostosować do sytuacji ekonomicznej rodziny;
- rozumie, że pieniądze otrzymuje się za pracę;
- jest chętny do pomocy, respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku;
- wie, że ludzie żyją w różnych warunkach i dlatego nie należy chwalić się bogactwem ani dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach.

4. Zdobywanie wiadomości na temat swojej miejscowości i jej mieszkańców:

- potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto);
- zna najbliższą okolicę, jej ważniejsze obiekty, tradycje;
- wie, w jakim regionie mieszka;
- orientuje się w tym, że są ludzie szczególnie zasłużeni dla miejscowości;
- zna pracę ludzi w swojej miejscowości (wybrane zawody, np. policjant, aptekarz, kolejarz, weterynarz);
- rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania;
- uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez społeczność lokalną.

Wychowanie patriotyczne w poczuciu przynależności do kraju i Europy.

1. Kształtowanie tożsamości narodowej:

- wie, że jest Polakiem i mieszka w Polsce;
- zna symbole narodowe (flaga, godło i hymn narodowy);
- zna najważniejsze dla Polski wydarzenia historyczne;
- wymienia niektóre zwyczaje i obrzędy typowe dla polskiej tradycji i kultury;
- wie, że w jego kraju są ludzie szczególnie zasłużeni dla Polski i dla świata;

2. Wychowanie w poczuciu przynależności do społeczności i kultury europejskiej:

- wie, że Polska znajduje się w Europie;
- rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej;
- wymienia niektóre zwyczaje i obrzędy, typowe dla wybranych krajów Europy.

3. Wyrabianie postaw tolerancji dla innych kultur i narodów:

- jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej;
- wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa (bez względu na miejsce urodzenia, kolor skóry, wyznawaną religię czy status materialny);
- wie, że są różnice między ludźmi różnych narodów i kultur;
- szanuje prawo innych do własnej obrzędowości i tradycji.

Edukacja muzyczna

Klasa I

Uczeń:

- powtarza głosem proste melodie;
- śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru;
- wykonuje śpiewanki i rymowanki tematyczne;
- realizuje proste tematy rytmiczne;
- odtwarza proste rytmy głosem i na instrumentach perkusyjnych;
- świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swe doznania werbalne i niewerbalne;
- wyraża nastrój i charakter muzyki płasząc i tańcząc;

- reaguje na zmianę tempa i dynamiki;
- kulturalnie zachowuje się na koncercie;
- potrafi przyjąć właściwą postawę podczas śpiewania hymnu narodowego;
- rozpoznaje różne rodzaje muzyki na podstawie nastroju, tempa i innych elementów;
- dostrzega różnice w charakterze słuchanej muzyki;
- wyraża swe doznania związane z poznawanymi utworami muzycznymi i ilustruje je za pomocą obrazów, ruchu i słów;
- wie, że muzykę można zapisać i odczytać;
- potrafi rozpoznać i nazwać niektóre znaki muzyczne (oznaczenia metrum, klucz wiolinowy, półnuty, ćwierćnuty i odpowiadające im pauzy);

Klasa II

Uczeń:

- powtarza głosem proste melodie;
- śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru;
- wykonuje śpiewanki i rymowanki tematyczne;
- realizuje proste tematy rytmiczne;
- odtwarza proste rytmy głosem i na instrumentach perkusyjnych;
- potrafi realizować proste rytmy i wzory rytmiczne za pomocą sylab rytmicznych;
- świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie;
- umie odróżnić podstawowe elementy muzyki (melodia, rytm, wysokość dźwięku, tempo);
- wyrażał nastrój i charakter muzyki pływając i tańcząc;
- reaguje na zmianę tempa i dynamiki;
- potrafi tańczyć kroki i figury krakowiaka i polki;
- zna i tańczy kroki i figury wybranego tańca ludowego;
- kulturalnie zachowuje się na koncercie;
- uczestniczy w koncertach muzycznych w szkole i poza nią;
- potrafią przyjąć właściwą postawę podczas śpiewania hymnu narodowego;
- rozpoznaje różne rodzaje muzyki na podstawie nastroju, tempa i innych elementów;
- dostrzega różnice w charakterze słuchanej muzyki;
- wyraża swe doznania związane z poznawanymi utworami muzycznymi i ilustruje je za pomocą obrazów, ruchu i słów;
- wie, że muzykę można zapisać i odczytać;
- potrafi rozpoznać i nazwać niektóre znaki notacji muzycznej (oznaczenia metrum, klucz wiolinowy, półnuty, ćwierćnuty i odpowiadające im pauzy);

Klasa III

Uczeń:

- umie śpiewać z zespołem piosenki z dziecięcego repertuaru (nie mniej niż 10 utworów w roku);
- potrafi śpiewać z pamięci hymn narodowy;
- wykonuje śpiewanki i rymowanki tematyczne;
- odtwarza proste rytmy i wzory rytmiczne na instrumentach perkusyjnych;
- gra proste melodie i akompaniamenty na wybranych instrumentach melodycznych;
- potrafi realizować proste rytmy i wzory rytmiczne za pomocą sylab rytmicznych, gestów i ruchu;
- umie rozpoznać i zareagować ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany;
- reaguje ruchem na zmiany tempa, metrum i dynamiki;
- potrafi tańczyć podstawowe kroki i figury krakowiaka i polki;
- zna i tańczy kroki i figury wybranego tańca ludowego;

- zna wybrane znaki notacji muzycznej i reaguje na nie (wyraża ruchem czas trwania wartości rytmicznych, nut, pauz);
- umie odróżnić podstawowe elementy muzyki (melodia, rytm, wysokość dźwięku, tempo i inne);
- aktywnie słucha muzyki i potrafi określać jej cechy;
- umie rozpoznać i wyrazić środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny słuchanych utworów;
- potrafi rozpoznać utwory wykonywane solo i zespołowo, na chór i orkiestrę;
- zna niektóre rodzaje głosów ludzkich i je rozpoznaje (sopran, bas);
- potrafi rozpoznać brzmienie niektórych instrumentów muzycznych (fortepian, gitara, skrzypce, trąbka, flet, i inne);
- zna podstawowe formy muzyczne (AB, ABA) i reaguje ruchem lub gestem na ich części;
- uczestniczy w koncertach muzycznych w szkole i poza nią;
- potrafi zachowywać się kulturalnie w czasie trwania koncertu,
- umie wyrażać swoje opinie na temat wysłuchanych prezentacji muzycznych;
- potrafi improwizować głosem proste ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów;
- śpiewa własne piosenki i rymowanki, tworzone samodzielnie w obrębie określonej tematyki (rymowanki powitalne, wyliczanki, fraszki szkolne i in.);
- umie wykonać improwizacje ruchowe do podanej muzyki;
- wykonuje proste ilustracje instrumentalne do podanych tekstów i obrazów;
- umie improwizować na instrumentach muzycznych według ustalonych zasad.

Edukacja techniczna

Klasa I

- rozpoznaje i wykorzystuje materiały przydatne do majsterkowania: przyrodnicze, papiernicze, włókiennicze, tworzywa sztuczne;
- umie nazwać materiały i narzędzia używane podczas zajęć;
- zna cechy wybranych materiałów: miękki- twardy, gładki- chropowaty, lśniący- matowy;
- bezpiecznie posługuje się prostymi narzędziami i przyborami;
- poprawnie trzyma nożyczki;
- wykorzystuje poznawane sposoby łączenia materiałów poprzez: sklejanie, zszywanie, spinanie;
- umie ciąć papier po linii prostej;
- zgina papier po linii przerywanej;
- zna znaczenie linii ciągłej i przerywanej w rysunku technicznym;
- poprawnie i starannie wykonuje prace z gotowych szablonów;
- umie wysłuchać i zinterpretować instrukcję słowną;
- oszczędnie gospodaruje materiałami, poprawnie je przechowuje;
- doprowadza prace do końca;
- utrzymuje porządek wokół siebie (na swoim stoliku, w szatni), sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymaniu porządku;
- wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i dziś siły przyrody (wiatr, wodę), majsterkuje, np. latawce, wiatraczki, tratwy;
- zna ogólne zasady działania urządzeń domowych (np. latarki, odkurzacza, zegara, telefonu), posługuje się nimi nie psując ich;
- wie, jak bezpiecznie posługiwać się w domu urządzeniami elektrycznymi i gazowymi;
- zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych;
- wie, jak bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji;
- wie, jak zachować się w sytuacji wypadku, np. umie powiadomić dorosłych;
- poznaje zawody związane z techniką;

Klasa II

- rozróżnia materiały przydatne do majsterkowania: przyrodnicze, drewniane, papiernicze, włókiennicze, tworzywa sztuczne;
- zna cech wybranych materiałów: miękki- twardy, gładki- chropowaty, giętki- łamliwy, lśniący-matowy;
- poprawnie dobiera materiał do wykonania zaplanowanego wytworu;
- coraz sprawniej i bezpiecznie posługuje się narzędziami i przyborami;
- określa funkcję poszczególnych narzędzi (do szycia, do cięcia, do sklejania, do zbijania, itp.);
- coraz sprawniej łączy materiały za pomocą: zszywania, sklejania, zginania, zbijania, spinania;
- wycina po linii prostej i krzywej;
- umie przeczytać i objaśnić podaną instrukcję;
- wie do czego służy szablon i umie go wykorzystać;
- wykazuje się pomysłowością przy tworzeniu swojego dzieła;
- w miarę możliwości buduje z różnorodnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu, np. szałas, namiot, wagę, tor przeszkód;
- w miarę możliwości konstruuje urządzenia techniczne z przygotowanych zestawów do montażu, np. dźwig, samochód, samolot, statek, dom;
- dba o narzędzia, przechowuje je w odpowiednim miejscu, zabezpieczone;
- doprowadza prace techniczne do końca;
- utrzymuje porządek wokół siebie, sprząta po sobie i pomaga innym;
- poznaje budowę odkurzacza, miksera, sokowirówki- określa ich rolę, - wskazuje części składowe;
- wie, jak bezpiecznie korzystać z urządzeń, szczególnie elektrycznych, wskazuje zagrożenia wynikające z niewłaściwego ich użytkowania;
- zna historię wybranych wynalazków, np. od gęsiego do wiecznego pióra; od łuczywa do żarówki;
- nazywa maszyny i urządzenia techniczne: np. samochody, samoloty, helikoptery, statki, łodzie, telefony, komputery;
- rozpoznaje rodzaje budowli: domy mieszkalne, fabryki, biurowce, wieże, itp.;
- wie, jak bezpiecznie poruszać się po drogach, w miejscach publicznych i korzystać ze środków komunikacji;
- wie, jak zachować się w sytuacji wypadku, drobnych skaleczeń, zna telefony alarmowe;
- poznaje zawody związane z techniką;

Klasa III

- rozpoznaje, wykorzystuje i nazywa materiały przydatne do majsterkowania: przyrodnicze, papiernicze, włókiennicze, tworzywa sztuczne, drewniane, metalowe;
- bada własności wymienionych materiałów i określa ich przydatność do wykonania konkretnego dzieła;
- nabywa wprawę w posługiwaniu się narzędziami poznanymi w poprzednich latach edukacji oraz poznaje nowe (imadło, wkrętak, pilnik, młotek);
- poznaje i udoskonala sposoby łączenia materiałów:
 - a) rozłączne: wiązanie, spinanie na zatrzaski, spinanie spinaczem, zaginanie kartonu;
 - b) nierozłączne: zszywanie, sklejanie, zbijanie;
- dba o czystość narzędzi i właściwą ich konserwację i przechowywanie;
- ekonomicznie wykorzystuje materiał;
- orientuje się w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku („jak to zrobiono? ”);
- zna przeznaczenie urządzeń domowych (radio, telewizor, magnetofon, domofon, telefon, odkurzacz, mikser, sokowirówka, kuchenka gazowa) i w miarę możliwości nabywa umiejętność posługiwania się nimi;
- rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń transportowych (samochody, samoloty, statki), wytwórczych (narzędzia i przyrządy), informatycznych (komputer, laptop, telefon komórkowy);
- orientuje się w rodzajach budowli (budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe, mosty, tunele,

- wieże) i urządzeń elektrycznych (latarka, prądnica rowerowa);
- określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa, trudna obsługa), ekonomicznych (tanie lub drogie w zakupie i użytkowaniu), estetycznych (np. ładne lub brzydkie);
 - rozumie konieczność zachowania ostrożności przy obsłudze urządzeń elektrycznych;
 - rozumie potrzebę zdrowego żywienia;
 - rozróżnia wybrane warzywa, owoce oraz ich przetwory;
 - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały oraz narzędzia;
 - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej;
 - potrafi odmierzać potrzebną ilość materiału;
 - umie poprawnie, bezpiecznie ciąć papier, tekturę, inne materiały;
 - posiada umiejętności montażu modeli papierowych i z tworzyw sztucznych, korzystając z prostych instrukcji i schematów rysunkowych;
 - w miarę możliwości montuje obwody elektryczne, szeregowo i równoległe z wykorzystaniem gotowych zestawów;
 - dba o bezpieczeństwo własne i innych, przestrzega higieny pracy;
 - wie, w jakich sytuacjach należy udzielać pierwszej pomocy;
 - wie, jak bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji;
 - dostrzega postęp techniczny;
 - umie porównać pracę w przemyśle z pracą rolnika;
 - wykazuje szacunek dla pracy;

Edukacja plastyczna

Klasa I

Uczeń:

- rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę (także architekturę zieleni), malarstwo, rzeźbę, grafikę;
- wypowiada się na ich temat poznanych;
- potrafi odróżnić techniki malarskie od graficznych;
- wypowiada się w różnych technikach plastycznych na płaszczyźnie;
- posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak kształt, barwa, faktura;
- dba o estetykę prac i dobrą organizację warsztatu pracy;
- wykonuje prace malarskie i graficzne, typowe dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka;
- wypowiada się w różnych technikach, tworząc przestrzenne prace plastyczne (wykonuje rzeźby w plastelinie, glinie, modelinie i in.);
- wykonuje proste rekwizyty (lalka, pacynka itp.) i wykorzystuje je w małych formach Teatralnych;
- tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka;
- ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką;
- wykonuje ilustracje scen i sytuacji zgodnie z podanym kodem barw i kształtów (kolorowanki);
- w miarę możliwości korzysta z narzędzi medialnych w swojej działalności twórczej;
- przestrzega rozsądnych ram czasowych korzystania z komputera;
- zna zagrożenia zdrowotne, wynikające z niewłaściwego korzystania z narzędzi multimedialnych;

Klasa II

Uczeń:

- rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę (także architekturę zieleni);

- wypowiada się na temat poznanych obiektów;
- potrafi podać przykłady wytworów architektury typowej dla swojej okolicy oraz wskazać zabytki architektoniczne swego regionu;
- rozpoznaje wybrane dzieła malarskie;
- potrafi odróżnić techniki malarskie od graficznych;
- wypowiada się na temat oglądanych dzieł sztuki plastycznej;
- poznaje wybrane przykłady sztuki rzeźbiarskiej;
- potrafi wskazać cechy charakterystyczne rzeźby ludowej, typowej dla swojego regionu;
- wypowiada się w różnych technikach plastycznych na płaszczyźnie;
- posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak kształt, barwa, faktura;
- umie zastosować określone narzędzia i materiały;
- dba o estetykę prac i dobrą organizację warsztatu pracy;
- wykonuje prace malarskie i graficzne, typowe dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka;
- wypowiada się w różnych technikach, tworząc przestrzenne prace plastyczne (wykonuje rzeźby w plastelinie, glinie, modelinie i in.);
- wykonuje proste rekwizyty (lalka, pacynka itp.) i wykorzystuje je w małych formach teatralnych;
- tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka;
- ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką;
- korzysta z narzędzi medialnych w swojej działalności twórczej;
- umie korzystać z przekazów medialnych w zakresie pozyskiwania informacji o wybranych dziedzinach sztuki;
- posiada elementarną wiedzę o prawach autora i stosuje się do nich;

Klasa III

Uczeń:

- umie uczestniczyć w życiu kulturalnym w środowisku rodzinnym, szkolnym, lokalnym;
- poznaje dzieła sztuki i zabytki w obrębie tych środowisk;
- wypowiada się na temat poznanych dziedzin sztuki w różnych formach;
- wie o istnieniu placówek kultury działających na rzecz jego bliższego i dalszego środowiska;
- potrafi określać swą przynależność kulturową poprzez kontakty z wybranymi dziełami sztuki;
- potrafi korzystać z przekazów medialnych w zakresie pozyskiwania informacji o wybranych dziedzinach sztuki;
- umie zastosować wytwory przekazów medialnych w swojej działalności twórczej;
- posiada elementarną wiedzę o prawach autora i stosuje się do nich;
- podejmuje działalność twórczą w obrębie kompozycji płaskich i przestrzennych;
- potrafi zastosować różne środki wyrazu plastycznego (kształt, barwa, faktura);
- umie zastosować określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne;
- potrafi realizować proste projekty w obrębie form użytkowych;
- tworzy prace służące kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia;
- upowszechnia kulturę w środowisku szkolnym poprzez stosowanie określonych narzędzi i wytworów przekazów medialnych;
- potrafi odróżnić takie dziedziny działalności twórczej człowieka jak: architektura, sztuki plastyczne, fotografika, film, przekazy medialne;
- umie rozpoznawać wytwory sztuki ludowej i rzemiosła artystycznego;
- potrafi rozpoznać wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych w obrębie.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna.

Klasa I

- poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne i proste układy taneczne;
- uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną;
- reaguje ruchem na różne sygnały wzrokowe i dźwiękowe;
- pokonuje przeszkody, skacze, biega;
- wykonuje ćwiczenia równoważne;
- sprawnie pokonuje tor przeszkód;
- rzuca i chwyta, kołuje i toczy piłkę, rzuca do celu;
- bierze udział w grach i zabawach ruchowych;
- zna zalety aktywnego wypoczynku;
- chętnie uczestniczy w wycieczkach;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zajęć ruchowych;
- rozumie, że należy przestrzegać zasad higieny i właściwie się odżywiać;
- wie, że nie wolno samodzielnie zażywać żadnych leków;
- dba o prawidłową postawę ciała w każdej sytuacji;
- bierze udział w działaniach mających na celu zapobieganiu chorobom i promowania zdrowego stylu życia;
- wie, że dzieci niepełnosprawne znajdują się w trudnej sytuacji i pomagają;

Klasa II

- bierze udział w krótkich marszobiegach;
- uczy się poprawnie wykonywać ćwiczenia gimnastyczne i proste układy taneczne;
- rozumie, że należy dbać o swoją sprawność fizyczną;
- reaguje ruchem na różne sygnały wzrokowe i dźwiękowe;
- pokonuje przeszkody, skacze, i biega;
- wykonuje proste ćwiczenia równoważne w różnych układach;
- systematycznie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne wzmacniające mięśnie brzucha i kręgosłupa;
- rzuca i chwyta, kołuje i toczy piłkę;
- bierze udział w grach i zabawach sportowych;
- stara się respektować zasady w czasie gier i zabaw;
- właściwie reaguje na zwycięstwo i porażkę;
- przestrzega zasad i je respektuje w czasie gier i zabaw;
- uprawia wybraną dyscyplinę sportową;
- dba o higienę osobistą;
- stara się dbać o ład i porządek otoczenia;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zajęć ruchowych;
- dostrzega niebezpieczeństwo związane z: zatruciami pokarmowymi, środkami chemicznymi, narkotykami;
- gryzbami, alkoholem, papierosami, lekami, ogniem, urządzeniami elektrycznymi i gazowymi;
- potrafi wybrać bezpieczne miejsca do zabawy;
- wie, jak właściwie zachować się w sytuacjach zagrożenia;

Klasa III

- bierze udział w marszobiegach.
- poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne i proste układy taneczne;
- systematycznie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne wzmacniające mięśnie brzucha i kręgosłupa;
- sprawnie korzysta z różnych przyborów gimnastycznych;
- systematycznie dba o własną sprawność fizyczną;
- reaguje ruchem na różne sygnały wzrokowe i dźwiękowe;
- pokonuje przeszkody, skacze, biega;
- zna wszystkie pozycje wyjściowe do ćwiczeń;

- wykonuje ćwiczenia: równoważne w różnych układach, kształcące skoczność i zwinność;
- skacze przez skakankę, wykonuje przeskoki jednonóż i obunóż nad niskimi przeszkodami;
- wykonuje przewrót w przód;
- uprawia wybraną dyscyplinę sportową;
- rzuca i chwyta, kołuje, odbija i toczy piłkę;
- jeździ na rowerze, rolkach, wrotkach;
- bierze udział w grach i zabawach, zawodach sportowych;
- respektuje zasady gier i zabaw oraz podporządkowuje się nim;
- właściwie reaguje na zwycięstwo i porażkę;
- aktywnie uczestniczy w grach zespołowych, zawodach sportowych;
- dba o higienę osobistą i porządek w otoczeniu;
- wie, jak należy się odżywiać, gdy prowadzi się aktywny tryb życia;
- Przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zajęć ruchowych;
- Potrafi wybrać bezpieczne miejsca do zabawy;
- Rozumie zasady właściwego zachowania podczas imprez sportowych i przestrzega tych zasad;
- Bezpiecznie posługuje się nietypowymi przyborami gimnastycznymi;
- Zawsze przestrzega zasad bezpiecznej zabawy w różnych miejscach.

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
GRUPY OCEN
EDUKACJA Wczesnoszkolna

Edukacja polonistyczna

KLASA I

Czytanie
Pisanie
Gramatyka
Wypowiedzi ustne
Recytacja
Zadania domowe
Aktywność
Sprawdziany

KLASA II

Czytanie
Pisanie
Gramatyka
Wypowiedzi ustne
Recytacja
Zadania domowe
Aktywność
Sprawdziany
Wypowiedzi pisemne
Ortografia
Lektury

KLASA III

Czytanie
Pisanie
Gramatyka
Wypowiedzi ustne
Recytacja
Zadania domowe
Aktywność
Sprawdziany
Wypowiedzi pisemne
Ortografia
Lektury

Edukacja matematyczna

KLASA I

Liczenie
Umiejętności praktyczne
Geometria
Zadania tekstowe
Zadania domowe
Aktywność
Sprawdziany

KLASA II

Liczenie

Umiejętności praktyczne

Geometria

Zadania tekstowe

Zadania domowe

Aktywność

Sprawdziany

KLASA III

Liczenie

Umiejętności praktyczne

Geometria

Zadania tekstowe

Zadania domowe

Aktywność

Sprawdziany

Edukacja przyrodnicza**KLASA I**

Umiejętności praktyczne

Obserwacje przyrodnicze

Wiadomości

KLASA II

Umiejętności praktyczne

Obserwacje przyrodnicze

Wiadomości

Sprawdziany

KLASA III

Umiejętności praktyczne

Obserwacje przyrodnicze

Wiadomości

Sprawdziany

Edukacja plastyczna**KLASA I**

Prace plastyczne

KLASA II

Prace plastyczne

KLASA III

Prace plastyczne

Edukacja techniczna**KLASA I**

Praca techniczna

KLASA II

Praca techniczna

KLASA III

Praca techniczna

Edukacja muzyczna

KLASA I

Piosenki

Improwizacje ruchowe

KLASA II

Piosenki

Improwizacje ruchowe

KLASA III

Piosenki

Improwizacje ruchowe

Edukacja społeczna

KLASA I

Kultura osobista

Wypełnianie obowiązków

Aktywność

Zachowanie podczas wyjść

KLASA II

Kultura osobista

Wypełnianie obowiązków

Aktywność

Zachowanie podczas wyjść

KLASA III

Kultura osobista

Wypełnianie obowiązków

Aktywność

Zachowanie podczas wyjść

Edukacja informatyczna

KLASA I

Umiejętności praktyczne

Praca z programem

KLASA II

Umiejętności praktyczne

Praca z programem

KLASA III

Umiejętności praktyczne

Praca z programem

Wychowanie fizyczne**KLASA I**

Gry zespołowe

Przygotowanie do zajęć

Sprawność fizyczna

KLASA II

Gry zespołowe

Przygotowanie do zajęć

Sprawność fizyczna

KLASA III

Gry zespołowe

Przygotowanie do zajęć

Sprawność fizyczna

Opracował zespół edukacji wczesnoszkolnej

